

Ülevaade Riigikogu XIII koosseisu väliskomisjoni IX istungjärgu tööst

14. jaanuar 2019 – märts 2019

Koosseis ja koosseisumuudatused

Esimees: Marko Mihkelson
Aseesimees: Keit Pentus-Rosimannus (RE)
Liikmed: Andres Herkel (EVA)
Oudekki Loone (KE)
Mart Nutt (I)
Barbi Pilvre (SDE)
Henn Põlluaas (EKRE)
Valdo Randpere (RE)
Anne Sulling (RE)
Vladimir Velman (KE)

Istungite arv

14. jaanuar 2019 toimus Riigikogu XIII koosseisu väliskomisjoni IX istungjärgu esimene istung, kus jätkas väliskomisjoni esimehena Marko Mihkelson (fraktsiooni mittekuuluv saadik) ja aseesimehena Keit Pentus-Rosimannus (Eesti Reformierakonna fraktsioon).

Ajavahemikul 14. jaanuar 2018 kuni 21. veebruar 2019 toimus **13** istungit (sh 2 avalikku istungit, erakorralisi istungeid ja ühisistungeid ei olnud).

Väliskomisjon korraldas 30. jaanuaril 2019 seminari „Eesti välisteenistuse tugevdamine“.

Pärast Riigikogu XIII koosseisu väliskomisjoni IX istungjärgu lõppu ja enne Riigikogu XIV koosseisu kogunemist toimus **1** väliskomisjoni istung.

Ühisistungid, väljasõiduistungid ja avalikud istungid

- *Avalik istung.* Väliskomisjoni raporti „Valmisolek tõrjuda valimistesse sekkumist lääneriikide näitel“ tutvustus (22.01.2019);
- *Avalik istung.* Arutelu Eesti arengukoostöö tulevikust (29.01.2019).

Eelnõud

Istungjärgu alguses oli menetluses 4 eelnõu: Vabariigi Valitsuse algatatud Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise Eesti-Vene riigipiiri lepingu ning Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise Narva ja Soome lahe merealade piiritlemise lepingu ratifitseerimise seaduse eelnõu (108 SE). Läbinud I lugemise;

Välisteenistuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (718 SE). Läbinud I lugemise;

Riigikogu otsus "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele peatamaks Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise piirilepingu ratifitseerimise protsess" (767 OE);

Riigikogu otsus "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele, et kehtestada sanktsioonid seoses Ukraina aluste ründamise ja hõivamisega Kertši väinas" (782 OE).

Ühtegi tagasi võetud eelnõu ei olnud.

Lõpphääletusel vastu võtmata jäänud eelnõud

- Riigikogu otsus "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele peatamaks Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise piirilepingu ratifitseerimise protsess" 767 OE, tagasi lükatud 22.01.2019.

Vastu võetud eelnõud

- Riigikogu otsus "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele, et kehtestada sanktsioonid seoses Ukraina aluste ründamise ja hõivamisega Kertši väinas" 782 OE, vastu võetud 20.02.2019;
- Rahvusvahelise sanktsiooni seadus 721 SE, vastu võetud 20.02.2019.

Arvamuse andmised

- Väliskomisjon andis arvamuse Euroopa Liidu asjade komisjonile: Eesti seisukohad Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomenergiaühendusest väljaastumise lepingu allakirjutamise ja sõlmimise ning verbaalnoodi kohta - COM(2018) 834, COM(2018) 833, COM(2018) 841. Arutati 21.01.2019 istungil.

Seisukohtade võtmised

- Väliskomisjon võttis seisukoha määruse, millega vabastatakse Kosovo kodanikud viisanõudest Euroopa Liidu liikmesriikide territooriumile reisimise ja seal lühiajalise viibimise korral, eelnõu kohta COM(2016)277, COM(2018)543. Arutati 28.01.2019 istungil;
- Väliskomisjon võttis seisukoha Euroopa Liidu Nõukogu otsuse, millega antakse Euroopa Komisjonile luba alustada Ameerika Ühendriikidega läbirääkimisi tööstuskaupade suhtes kohaldatavate tollitariifide kaotamist käsitleva lepingu üle, eelnõu (COM(2019) 16) kohta. Arutati 14.03.2019 istungil;
- Väliskomisjon võttis seisukoha Euroopa Liidu Nõukogu otsuse, millega antakse Euroopa Komisjonile luba alustada Ameerika Ühendriikidega läbirääkimisi vastavushindamise lepingu üle, eelnõu (COM(2019) 15) kohta. Arutati 14.03.2019 istungil.

Olulise tähtsusega riiklik küsimus

Antud perioodil algatas väliskomisjon 1 olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu: välispoliitika arutelu olulise tähtsusega riikliku küsimusena Riigikogu täiskogul teispäeval, 12. veebruaril 2019.

Väliskomisjon:

- kuulas ülevaadet NATO Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni tegevusest (14.01.2019)
- arutas väliskomisjoni raporti „Valmisolek tõrjuda valimistesse sekkumist lääneriikide näitel“ soovitusi (14.01.2019)
- kuulas ülevaadet julgeolekuolukorra arengutest (15.01.2019)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu 21. jaanuari 2019 istungil (17.01.2019)
- kuulas ülevaadet Parlamentidevahelise Liidu (IPU) Eesti delegatsiooni tegevusest (21.01.2019)
- kuulas ülevaadet Vahemeremaade Liidu Parlamentaarse Assamblee (VLPA) Eesti delegatsiooni tegevusest (21.01.2019)
- kuulas ülevaadet Euroopa Parlamentidevahelise Kosmosekonverentsi (EISC) Eesti delegatsiooni tegevusest (21.01.2019)
- kuulas ülevaadet OSCE Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni tegevusest (21.01.2019)
- kuulas ülevaadet Eesti äridiplomaatia reformist (24.01.2019)
- kuulas ülevaadet arengutest Venezuelas (28.01.2019)
- kuulas ülevaadet Balti Assamblee Eesti delegatsiooni tegevusest (28.01.2019)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu kaitseministrite 30.-31. jaanuari 2019 mitteametlikul kohtumisel (29.01.2019)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisministrite 31. jaanuari -1. veebruari 2019 mitteametlikul kohtumisel (Gymnich) (29.01.2019)
- kuulas ülevaadet Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee (ENPA) Eesti delegatsiooni tegevusest (11.02.2019)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu 18. veebruari 2019 istungil (14.02.2019)
- kuulas ülevaadet Arenguseire Keskuse tellitud uuringust "Eesti ettevõtete osalemine ja positsioon globaalsetes ja lokaalsetes väärtusahelates" (18.02.2019)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu kaubandusministrite 21.-22. veebruari 2019 mitteametlikul kohtumisel (18.02.2019)
- kuulas ülevaadet Riigikogu välislähetuste eelarve täitmisest (19.02.2019)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu 18. märtsi 2019 istungil (14.03.2019)

Komisjoni välistegevus

Väliskomisjoni esimehe välislähetused

Väliskomisjoni esimees **Marko Mihkelson:**

- **06.-08.03.2019** osales Euroopa Liidu parlamentidevahelisel ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (CFSP/CSDP) konverentsil Rumeenias, Bukarestis.

- **11.-12.03.2019** osales Põhja- ja Baltimaade (NB8) parlamentide väliskomisjoni esimeeste kohtumisel Norras, Bergenis.

Väliskomisjoni liikmete välislähetused

Väliskomisjoni aseesimees **Keit Pentus-Rosimannus**:

- **27.-28.02.2019** tutvustas väliskomisjoni valimistesse sekkumise teemalist raportit Washingtonis, Ameerika Ühendriikide Kongressis ja Senatis.

Väliskomisjoni liikmetega kohtunud välisriikide, rahvusvaheliste ja teiste organisatsioonide esindajad

- Jaapani suursaadik Yoko Yanagisawa (10.01.2019) (25.02.2019)
- Hispaania Kuningriigi Riiginõukogu president Maria Teresa Fernandez de la Vega (15.01.2019)
- Euroopa mõttekoja ECFRi Berliini üksuse juht Josef Janning (17.01.2019)
- Põhjamaade suursaadikud Eestis (22.01.2019)
- Ameerika Ühendriikide saatkonna diplomaadid (25.01.2019)
- Endised Riigikogu väliskomisjoni esimehed ja aseesimehed (28.01.2019)
- Armeenia välisminister Zohrab Mnatsakanyan (08.02.2019)
- Euroopa Komisjoni kõrgetasemeline delegatsioon (21.02.2019)
- Hispaania suursaadik Teresa Orjales Vidal (26.02.2019)

Ülevaate koostas väliskomisjoni konsultant Laura Särg.